

Flakafólk skal hava ávirkan á bæði leiðslu og arbeiðsgongd

— fyrr enn tað er veruleiki nyttar litið og einki at tosa um at fremja broytingar til tað betra í fiskiðnaðinum, segði Ingeborg Vinther á einum almennum fundi um støðuna í fiskiðnaðinum, sum varð hildin í Trongisvági herfyri.

Hon visti á, at helst er neyðugt at umhugsa at fáa skúla settan á stovn, sum skal útbúgva fólk í fiskiðnaðinum.

Ingeborg Vinther helt, at tað er uppá tíðina at vit aftur byggja upp virðingina fyri arbeiðinum í okkara høvuðsvinnu — fiskiðnaðinum.

— Í dag tala oll ringt um arbeiðið í fiskiðnaðinum, hetta mugu vit hava broytt, men tað er so tengt at umhvørvinum har og tað mugu vit broyta, segði Ingeborg Vinther.

Ingeborg Vinther tosaði mest um teir umhvørvis-trupulleikar, sum arbeiðsfólk á flakavirkjunum í dag hevir at dragast við. Og sum hon helt vóru orsøkin til, at fólk ikki stóðast á virkjunum.

Hon helt tað hava stóran týdning fyri at skilja hetta málið til fulnar og at loysa trupulleikarnar fyrst at finna út av, hví fólk heldur fara aðrastaðni at fáa sær arbeiði.

Áhugaverd kanning

Hon visti í hesum sambandi til ta stóru kanningina, sum Joan Pauli Joensen hevur gjørt av arbeiðsumhvørvinum á flakavirkjunum kring landið.

Føroya Arbeiðarafelag stuðlaði hesi kanning fíggarliga. Ingeborg Vinther greiddi síðani frá úrslitinum av kanningini.

Hon visti á, at kanningin sum heild visir, at nærum hvør tann einasta flakakvinna hevur onkrar trupulleikar ella ampa av at arbeiða á einum flakavirki. Eitt nú er arbeiðið ov eintáttað. Ein ger nærum bert sama arbeiði alla tíðina, t.v.s. tær somu rørlurnar. Arbeiðið verður so eisini totalt stýrt av leiðsluni við eftirliti og skráseting av hvørjum einstøkum fólki.

Hesi arbeiðsorganisationsprinsippini hindra fólkinum í at mennja síni evni og visa initiativ, helt hon.

— Menniskjuni verða nevnliga nýtt sum maskinlutir, ið so aftur verða stýrdir av leiðsluni. Fólk hevir als onga ávirkan á sjálva arbeiðsgongdina.

Kanningin visti m.a., at 83% av teimum spurdu flakafólkunum hildu arbeiðið vera ov eintáttað.

siga, at hon kemur ikki til arbeiðis í dag, tí hon skal til háfríðkan.

Samanumtikið helt Heri Mortensen, at ein fastlønarskipan eigur at verða roynd, um hon fíggarliga kann fáast at hanga saman, men hann legði heróslu á, at hvørki virkni ella fiskimaðurin klára eina meirútreiðslu fyri at fígga eina slíka skipan.

72% hildu, at tey als onga ávirkan høvdu á arbeiðið, 64% hildu, at arbeiðið var bæði eintáttað og gav teimum ongar møguleikar til at fáa ávirkan á egnu arbeiðsviðurskiifti síni o.s.fr. Mong segdu, at arbeiðstempoð var alt ov høgt og skyldast hetta ynskinum hjá leiðsluni at fáa sum allarmest burtur úr arbeiðsmegini — uttan fyrilit.

Avleiðingarnar eru so eisini tær, at flakafólkini hava ampa ella eru vorðin sjúk og tí neyðd at fara til hús. Í kanningini vísa fólkini á, hvussu ringur tann nógvli kuldin, gjósturin, larmurin, lukturnin av amoniak o.o. er fyri tað einstaka fólkið. Alt hetta hevur havt líkamligan løst við sær.

Ingeborg visti síðani á, at tað serliga eru tey ungu, sum hava ilt við at trivast á arbeiðsplássum í fiskiðnaðinum, og hon helt júst umrøddu umhvørvistrupulleikar vera ein orsøkin til at so fá stóðast í hesi vinnuni. Kanningin visir so eisini, at 50% av teimum, sum arbeiddu á flakavirkjunum, ynsktu sær annað arbeiði.

Ingeborg Vinther, forkvinna í FA: — Vit mugu fáa virðing fyri arbeiðinum í fiskiðnaðinum, og tí er neyðugt eisini at betra um viðurskiptini har

Forkvinnan í FA visti síðani á, at tey hava roynt at fáa arbeiðseftirlitið at gera nakað við umrøddu trupulleikar saman við øðrum pørtum á arbeiðsmarknaðinum, tó uttan úrslit.

Hon helt tað tí vera neyðugt at fara til teir politisku myndugleikarnar og har trýsta á. Sjálvandi skulu eisini fakfeløgini gera nakað við hesar spurningar, segði hon.

Gloyma orsøkina

— Tað er heilsuna hjá limum okkara, sum arbeiða á virkjunum, tað gongur út yvir, men tað hoyrir ein júst litið og einki um. Har afturimóti verður nógv tosað um, at virkjunum tørvar arbeiðsfólk, men eingin tosar um, hví hetta er so. Tí haldi eg tað er gott, at eitt tilíkt mál verður tikið upp á fundi, segði Ingeborg, sum helt, at vit nú av álvara mugu til at vísa størri áhuga fyri at betra um arbeiðsumhvørvið á flakavirkjunum.

Hon helt tað vera sera óheppið, at virkini sjálvi ofta vísa líkasælu fyri hesum málunum. Leiðslurnar halda, at tað er óneyðugt at brúka pening til slíkar ábøtur, tí tað er ov dyrt.

Hon helt eisini eina orsøk vera hana, at arbeiðskeypararnir hava onga ábyrgd av at gjalda til sjúkragdagpening ella til

Stórir tørvur á ábøtum í fiskiðnaðinum

tey, sum gerast invaldar og neyðast út av arbeiðsmarknaðinum.

— Men støðan kann broytast til tað betra, segði Ingeborg og visti á, at tað er sera umráðandi, at arbeiðsfólk færa ávirkan á bæði leiðslu og arbeiðsgongd.

Hon helt, at vit eiga at umskipa tað so eintáttáða arbeiðið, sleppa okkum av við eftirlitið av einstaklinginum og burtur við bonusskipanini. Hon helt, at fólk eiga at fá fleiri fríleitur og sum heild betri umkøstur at arbeiða undir. Yvirhøvur eiga vit at broyta og laga verandi maskinur og arbeiðstól til fólk, ið har skal arbeiða.

Eisini helt hon, at fólk eiga at fá tryggari lönarviðurskiifti, soleiðis, at tá arbeiðið ikki er til 40 tíma viku, so skal fólk færa eitt iskoyti til teir tímar, ið vanta.

Skal talan verða um fasta mánaðarløn, so er henda í sáttmála millum FA og FAG.

Og víðari segði hon: — Fyri trivnaðin skal eisini gott samstarv vera millum leiðslu, rakstrarleiðara, formenn, eftirlitskvinnu og arbeiðsfólkið alt. Lurtast á eisini meira

Framhald á síðu 13

Framhald av síðu 9

Fyri fólk eiga at disponera út frá tí. Vansarnir vera nokk teir, at tey eru meira bundin enn í dag, t.d. ber ikki til hjá útróðrarmanni at fara til útróðrar ein dag, hvar arbeiði er á virkinum, og hjá flakavinnu ber ikki til at